

Republica Moldova

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 563

din 15 septembrie 2023

mun. Chișinău

privind aplicarea sancțiunii financiare operatorului sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz”

În temeiul art. 112 alin. (3), art. 113 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, a prevederilor Legii nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte legislative, în conformitate cu procedura stabilită la art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

C O N S T A T Ă :

La data de 09 august 2023, a fost inițiată procedura de sancționare financiară în privința operatorului sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz” pentru nerespectarea obligațiilor legale aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrate pe verticală, care desfășoară activitate licențiată de furnizare a gazelor naturale în baza licenței seria AC nr. 001402, eliberată la data de 06.11.2018.

În fapt, SRL „Moldovatrangaz” este operator al sistemului de transport al gazelor naturale care desfășoară activitatea de transport al gazelor naturale autorizată în baza licenței Seria AA nr. 064596 din 10.06.2008 eliberată de către ANRE.

În conformitate cu art. 22 alin. (2) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (în continuare Legea nr. 108/2016), operatorul sistemului de transport este organizat în calitate de întreprindere de gaze naturale specializată și independentă, cu statut de persoană juridică, certificată conform art. 36. Alineatul (3) al aceleiași norme legale prevede că: „La executarea funcțiilor și a obligațiilor sale, **operatorul sistemului de transport este independent de orice întreprindere care desfășoară activitatea de producere, de distribuție, de stocare, de trading sau de furnizare a gazelor naturale, precum și față de orice întreprindere ce controlează întreprinderile ce desfășoară aceste activități (...)**”.

În continuare, art. 22 alin. (4) al Legii nr. 108/2016 prevede că: „**Independența operatorului sistemului de transport se asigură prin punerea în aplicare și prin respectarea termenelor și a condițiilor privind separarea operatorului sistemului de transport stabilite la art. 23**”.

Astfel, prevederile art. 22-36 din Legea nr. 108/2016, dar și art. 10 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, precum și prevederile art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale, stabilesc cerințele separării și independenței OST, care se realizează prin aplicarea unuia din cele 3 modele de

separare: a) modelul separării proprietății; b) modelul operatorului de sistem independent; c) modelul operatorului de transport independent.

Reieșind din prevederile articolului 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016, operatorul sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz” era obligat să-și asigure independența în raport cu întreprinderea integrată pe verticală și să depună la ANRE cererea de certificare cu toate documentele confirmative în acest sens, **în termen de 9 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 249/2022** cu privire la modificarea unor acte normative (*publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 251-256/511 din 10.08.2022*). Ținând cont de regulile stabilite pentru intrarea în vigoare a actelor normative conform art. 56 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, termenul de 9 luni urmează a fi calculat începând cu data de 10 septembrie 2022.

Astfel, **până la data de 12 iunie 2023 S.R.L. „Moldovatrangaz” urma să se conformeze cerințelor prevăzute de lege**, prin depunerea cererii în adresa ANRE privind certificarea în conformitate cu unul din modelele prevăzute de art. 23 din Legea nr. 108/2016.

Reieșind din faptul că până la data limită de 12 iunie 2023, S.R.L. „Moldovatrangaz” nu și-a respectat obligațiile legale aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrate pe verticală S.A. „Moldovagaz”, în temeiul prevederilor art. 113 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 108/2016 și art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Agenția a inițiat procedura de aplicare a sancțiunii financiare în privința S.R.L. „Moldovatrangaz”.

Prin scrisoarea ANRE nr. 06-01/3278 din 09 august 2023, S.R.L. „Moldovatrangaz” a fost informată despre inițierea procedurii de aplicare a sancțiunii financiare și invitată la ședința de examinare a dosarului pentru data de 08.09.2023, ora: 10⁰⁰. Adicional invitației la ședință, titularului de licență i-au fost transmise materialele care stau la baza inițierii procedurii de sancționare financiară, după cum prevede art. 20 alin. (3) al Legii 174/2017.

La data de 07.09.2023, în adresa Agenției a parvenit solicitarea SRL „Moldovatrangaz” (scrisoare nr. 14-1324 din 07.09.2023, semnată de directorul adjunct al SRL „Moldovatrangaz”) privind amânarea examinării dosarului din motivul că directorul companiei, dl Iurie Dolghier se află în concediu medical fiind în imposibilitate de a se prezenta în ședința stabilită pentru data de 08.09.2023.

De notat că, art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică prevede alternativa participării unui reprezentant împuternicit legal la ședința de examinare a aplicării sancțiunii financiare în cazul imposibilității participării nemijlocite a administratorului.

Deși întreprinderea nu a motivat în nici un mod imposibilitatea prezenței reprezentantului SRL „Moldovatrangaz”, totuși în scopul garantării dreptului întreprinderii la participare efectivă la procedura de aplicare a sancțiunii financiare conform art. 20 din Legea nr. 174/2017, Consiliul de administrație a admis solicitarea SRL „Moldovatrangaz” și a stabilit ședința de examinare a subiectului respectiv pentru o altă dată, 15 septembrie 2023, ora: 11⁰⁰.

Prin scrisoarea ANRE nr. 06-01/3699 din 08.09.2023, S.R.L. „Moldovatrangaz” a fost informată despre amânarea examinării aplicării sancțiunii financiare și a fost invitată repetat la ulterioara ședință de examinare a subiectului respectiv, stabilită pentru 15 septembrie 2023, ora 11⁰⁰. Adicional, SRL „Moldovatrangaz” a fost informată despre necesitatea participării administratorului sau a unui reprezentant împuternicit legal, pentru a fi audiat de către Consiliul de administrație în cadrul examinării dosarului privind aplicarea sancțiunii financiare.

La data de 14.09.2023, Agenția a recepționat scrisoarea SRL „Moldovatrangaz” nr. 14-1369 din 14.09.2023, prin care întreprinderea își exprimă dezacordul cu data ședinței stabilită de

către Consiliul de administrație, solicitând repetat amânarea ședinței pentru data de 22.09.2023 pe motivul imposibilității participării administratorului acesteia la ședința respectivă. Totodată, SRL „Moldovatrangaz” invocată lipsa împuternicirilor de a reprezenta întreprinderea energetică de către o altă persoană pe durata absenței administratorului, inclusiv fiind negate împuternicirile de reprezentat legal ale directorului adjunct Jomiru Sergiu (semnatar al solicitărilor de amânare a ședințelor).

La ședința Consiliului de administrație al ANRE din 15 septembrie 2023, ora: 11⁰⁰ s-au supus examinării pe Ordinea de zi două subiecte ce vizează activitatea SRL „Moldovatrangaz”:

- 1) privind constatarea excedentului de mijloace financiare înregistrat de S.R.L. „Moldovatrangaz” în calitate de operator reglementat al sistemului de transport al gazelor naturale;
- 2) privind aplicarea sancțiunii financiare în privința titularului de licență SRL „Moldovatrangaz” în temeiul art. 113 alin. (3) lit. b) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, pentru nerespectarea obligațiilor legale aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală.

Deși, reprezentanții S.R.L. „Moldovatrangaz” au participat la ședința Consiliului de administrație al ANRE din 15 septembrie 2023, ora: 11⁰⁰, aceștia au expus poziția întreprinderii doar la primul subiect de pe Ordinea de zi a ședinței Consiliului de administrație, însă cu referire la cel de-al doilea subiect ce vizează aplicarea sancțiunii financiare, reprezentanții SRL „Moldovatrangaz” au refuzat să comunice poziția întreprinderii, pe motiv că nu ar fi fost împuterniciți să se expună la acest subiect.

Studiind materialele dosarului de aplicare a sancțiunii financiare, auzind argumentele personalul Agenției implicat în pregătirea dosarului de aplicare a sancțiunii financiare, luând în considerare poziția reprezentantului întreprinderii energetice, Consiliul de administrație al ANRE consideră necesar de a aplica sancțiunea financiară în privința S.R.L. „Moldovatrangaz” în cuantum de 10% din cifra de afaceri înregistrată în anul 2022, ceea ce constituie suma de 33 996 456 (treizeci și trei milioane nouă sute nouăzeci și șase mii patru sute cincizeci și șase) lei, din următoarele considerente.

Cerința privind asigurarea separării și independenței operatorului sistemului de transport al gazelor naturale este prevăzută expres și imperativ atât de prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, cât și de Pachetul Energetic III.

De notat că, unul dintre angajamentele de bază asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană în sectorul energetic, constă în asigurarea separării și independenței operatorului sistemului de transport al gazelor naturale în raport cu întreprinderea integrată pe verticală, care desfășoară activitatea de furnizare a gazelor naturale, precum și față de orice întreprindere ce controlează întreprinderile ce desfășoară activitățile de producere, trading sau furnizare a gazelor naturale. Independența operatorului sistemului de transport în conformitate cu cerințele Pachetului Energetic III este imperativă în scopul asigurării accesului nediscriminatoriu la rețelele de transport a gazelor naturale a utilizatorilor de sistem și creșterea competitivității pieței de gaze naturale din Republica Moldova.

Obiectivul de independență a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz” în corespundere cu Pachetul Energetic III urma a fi atins prin îndeplinirea tuturor cerințelor legale de separare a acesteia de întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală SA „Moldovagaz”, care desfășoară activitate de furnizare a gazelor naturale. Potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, SRL

„Moldovatrangaz” este o persoană juridică a cărei unic fondator este SA „Moldovagaz”, titulară a licenței pentru furnizarea gazelor naturale.

Constatarea îndeplinirii tuturor cerințelor privind separarea și independența operatorului sistemului de transport urma a fi realizată prin procedura de certificare de către ANRE și avizare la nivelul Uniunii Europene de către Secretariatul Comunității Energetice.

Acest exercițiu reprezintă o precondiție de bază pentru crearea și funcționarea unei piețe competitive de energie și asigurarea accesului nediscriminatoriu a tuturor utilizatorilor de sistem la infrastructura de transport al gazelor naturale.

În acest scop, art. 36 alin. (2) și (2¹) din Legea nr. 108/2016 și prevederile Legii nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, au stabilit termen concret în limitele cărora operatorul sistemului de transport al gazelor naturale, în speță SRL „Moldovatrangaz”, urma să se conformeze cerințelor de separare și independență și să depună la Agenție cererea de certificare cu pachetul de documente necesar.

În același context, prin notificarea nr. 07-01/3156 din 26 septembrie 2022, Agenția a informat S.R.L. „Moldovatrangaz” și S.A. „Moldovagaz” că la data de 10 septembrie 2022 au intrat în vigoare modificările operate la Legea nr. 108/2016. De asemenea, S.R.L. „Moldovatrangaz” a fost atenționată în repetate rânduri de către ANRE privind termenul de depunere a cererii de certificare, fapt confirmat prin scrisorile ANRE nr. 07-01/3156 din 26.09.2022 și nr. 07-01/4469 din 28.12.2022.

Totodată, de către ANRE au fost organizate ședințe cu reprezentanții S.R.L. „Moldovatrangaz” pentru a explica exigențele cadrului normativ în privința separării și independenței operatorului sistemului de transport al gazelor naturale și consecințele care pot surveni în cazul nerespectării acestora, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței din 05.05.2023 și procesul-verbal al ședinței din 09.06.2023.

În cadrul ședinței organizată de către ANRE la data de 09.06.2023, cu participarea reprezentanților S.A. „Moldovagaz”, S.R.L. „Moldovatrangaz” și S.R.L. „Vestmoldrangaz”, care a avut drept subiect de discuție progresele operatorului sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz” în executarea obligațiilor impuse de lege privind separarea și independența în raport cu întreprinderea integrată pe verticală, **conducerea S.A. „Moldovagaz” a menționat că procesul de separare S.R.L. „Moldovatrangaz” nu a fost finalizat.**

Totodată, prin scrisoarea S.R.L. „Moldovatrangaz” nr. 14-805 din 12.06.2023, operatorul sistemului de transport al gazelor naturale a informat Agenția că: „În legătură cu survenirea termenului limită pentru depunerea cererii de certificare, conform unuia dintre modelele de asigurare a independenței prevăzute de art. 23 alin. (2) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (cu modificările și completările operate prin Legea nr. 249 din 29.07.2022), **Moldovatrangaz” S.R.L. comunică că este în imposibilitate de a depune cererea respectivă**”.

Conform art. 112 alin. (3) al Legii nr. 108/2016: „în cazurile expres prevăzute la art. 113–113² din prezenta lege, Agenția este în drept să aplice titularilor de licențe, titularilor de autorizații și altor persoane juridice sancțiuni, cu respectarea procedurii stabilite în Legea cu privire la energetică”.

Având în vedere că, **la expirarea termenului stabilit de lege, 12 iunie 2023, S.R.L. „Moldovatrangaz” nu a depus la ANRE cererea privind certificarea sa, cu documentele confirmative, se constată nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a**

obligățiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală – SA „Moldovagaz”.

Subsecvent, Consiliul de administrație al ANRE constată faptul că S.R.L. „Moldovatrangaz” este pasibilă sancțiunii financiare pentru cazurile prevăzute de art. 113 al Legii nr. 108/2016. Or, prevederile legale privind independența operatorului sistemului de transport al gazelor prevăzute de Legea nr. 108/2016 fiind norme imperative, nerespectarea acestora atrage aplicarea sancțiunii financiare prevăzute de art. 113 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 108/2016.

În conformitate cu art. 113 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 108/2016: **„Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de cel puțin 10% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licență, a altor persoane juridice pentru (...) b) nerespectarea de către operatorul sistemului de transport a obligațiilor aferente asigurării independenței sale în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală și/sau a hotărârilor adoptate de Agenție în scopul înlăturării încălcărilor constatate în acest sens”.**

Conform Notei informative a Departamentului gaze naturale și energie termică al ANRE cifra de afaceri aferentă anului 2022 a S.R.L. „Moldovatrangaz” constituie suma de 339 964, 559 mii lei, fapt confirmat prin Situațiile Financiare ale S.R.L. „Moldovatrangaz” pentru perioada de la 01.01.2022 până la 31.12.2022, prezentate ANRE, iar 10% din cifra de afaceri respectivă constituie suma de 33 996 456 lei (treizeci și trei milioane nouă sute nouăzeci și șase mii patru sute cincizeci și șase lei).

Cu referire la procedura de examinare a cauzei, Consiliul de administrație al ANRE constată respectarea acesteia, iar inacțiunile SRL „Moldovatrangaz” de a-și expune poziția în formă scrisă conform art. 20 alin. (7) al Legii nr. 174/2017 și/sau în formă verbală în cadrul ședinței Consiliului de administrație al ANRE la care au participat reprezentanții întreprinderii, denotă recunoașterea și acceptarea tacită de către aceștia a argumentelor invocate de către Agenției în privința aplicării sancțiunii financiare, fie sabotarea de către întreprindere a procedurii de examinare a subiectului respectiv.

Referitor la solicitarea repetată a SRL „Moldovatrangaz” semnată de către directorul adjunct al acesteia privind amânarea examinării aplicării sancțiunii financiare, Consiliului de administrație al ANRE reține a fi neîntemeiate argumentele invocate de către acesta din următoarele considerente.

Conform art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Consiliul de administrație este obligat să amâne o singură dată ședința de examinare doar cu condiția că **administratorul întreprinderii energetice sau reprezentantul legal al acesteia a comunicat, în scris sau oral, despre imposibilitatea participării la ședință.** Astfel, Legea împuternicește doar 2 persoane cu dreptul de a comunica imposibilitatea participării la ședința și de a solicita amânarea ședinței. În cazul în care, directorul adjunct, semnatar al scrisorilor de amânare a ședinței își neagă calitatea de reprezentat legal al întreprinderii, Consiliul de administrație urmează să respingă solicitările acestuia din numele SRL „Moldovatrangaz”, ca fiind depuse de o persoană neîmputernicită să reprezinte întreprinderea în raport cu ANRE.

Mai mult ca atât, Consiliul de administrație al ANRE a oferit suficient termen întreprinderii SRL „Moldovatrangaz” pentru a-și prezenta poziția fie în scris, fie verbal prin intermediul unui reprezentant, conform procedurii stabilite la art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, fapt neglijat de către întreprindere.

În conformitate cu prevederile art. 113 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, art. 20 al Legii nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, luând în considerare circumstanțele de fapt și de drept invocate supra, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se constată nerespectarea de către operatorul sistemului de transport al gazelor naturale S.R.L. „Moldovatrangaz” a obligațiilor impuse de art. 22-23 și art. 36 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale de a-și asigura independența în raport cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală SA „Moldovagaz”, care desfășoară activitate licențiată de furnizare a gazelor naturale.

2. Se aplică în privința S.R.L. „Moldovatrangaz” sancțiunea financiară în cuantum de 10% din cifra anuală de afaceri pentru anul 2022, ceea ce constituie suma de 33 996 456 lei (treizeci și trei milioane nouă sute nouăzeci și șase mii patru sute cincizeci și șase lei).

3. Se aduce la cunoștința S.R.L. „Moldovatrangaz” că în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (10) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, este în drept să achite jumătate din suma sancțiunii financiare respective, dacă o achită în cel mult 72 de ore de la data în care a primit Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE cu privire la aplicarea sancțiunii financiare. În acest caz, se va considera că Hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii financiare a fost executată integral.

4. Se informează S.R.L. „Moldovatrangaz” că mijloacele financiare aferente sancțiunii aplicate conform prezentei Hotărâri, urmează să fie transferate la bugetul de stat la codul Clasificației Economice 143 491 „Alte amenzi și sancțiuni pecuniare încasate în bugetul de stat”.

5. Se obligă S.R.L. „Moldovatrangaz” să informeze ANRE despre executarea prezentei Hotărâri prin prezentarea documentelor confirmative, în termen de 3 zile lucrătoare din data achitării sancțiunii financiare aplicate.

6. Prezenta Hotărâre este executorie din momentul adoptării, însă poate fi contestată în termen de 30 de zile din data recepționării acesteia, prin depunerea cererii prealabile la autoritatea emitentă.

Veaceslav UNTILA
Director general

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexei TARAN
Director

Alexandru URSU
Director